

Dożynki Gminne 2019 - Deszkowice Drugie

Dożynki to uroczyste ukoronowanie całorocznego trudu rolników. To święto jedyne w swoim rodzaju, wyczekiwane, przygotowywane z wielką pieczołowitością, podniosłe, a zarazem nieodłącznie związane z polską obyczajowością. Sama nazwa dożynki wywodzi się od słowa „dożynać” to znaczy kończyć żęcie zboża. W dawnej Polsce używano też nazwy „wieńcowe” wywodzącej się od centralnego rekwizytu czyli wieńca ze zbóż i kwiatów oraz „okrężne” od starodawnego obyczaju objeżdżania czyli okrążania pól po sprzątnięciu zboża. Na terenie naszego kraju dożynki organizowano prawdopodobnie od XVI wieku, kiedy na naszych ziemiach rozwinęła się gospodarka folwarczno – dworska. W folwarkach tych pracowali chłopci pańszczyźniani oraz służba. Po zakończeniu żniw właściciele majątków ziemskich urządzali dożynki dla swoich żniwiarzy. W programie była zabawa, śpiewy, tańce i poczęstunek za dobrze wykonaną pracę.

W obchodach dożynkowych we wszystkich regionach Polski nie brakowało również elementów archaicznych, które bywają tłumaczone jako ślady odwiecznych obrzędów. Do takich należały zachowane do niedawna zwyczaje związane np. z ostatnią garścią, kępą lub pasem niezżętego zboża, które po żniwach na jakiś czas pozostawiano na pustym polu dla ciągłości wegetacji zbóż i urodzaju.

Z dojrzałych kłosów ręce dziewcząt

Uplotły żniwny wieniec .

Najważniejszym elementem dożynkowym był wieniec. Wiły go kobiety z kłosów zbóż, jarzębiny, kaliny i kwiatów. Przybierano go jeszcze kolorowymi wstążkami. Miał zwykle kształt piramidy lub korony. Nazywano go plonem, bo symbolizował zebrane z pól pożytki. Niosła go najlepsza żniwiarka zwana przodownicą, z pomocą innych żeńców.

Grajże grajku, graj wesolo, bo dziś wszyscy staniem w koło! Plon, przynieśli plon!

Piękno dożynkowych tradycji pielęgnowane jest każdego roku przez gospodarzy i mieszkańców naszej gminy. Tegoroczne Święto Plonów obchodzono uroczystie w niedzielę 25 sierpnia. Gospodarzami gminnych dożynek byli tym razem mieszkańcy Deszkowic Drugich, którzy przygotowali uroczystość we współpracy z Wójtem Gminy Sułów oraz Gminną Biblioteką Publiczną im. Feliksa Poźdźik w Sułowie. Miejszem celebrowania obchodów dożynkowych był okazały plac przy wyremontowanym Centrum Społeczno – Kulturalnym.

Zmierzających na uroczystości dożynkowe gości już z daleka witały pomysłowe dekoracje. Słomiany Policjant z radarem atrapą, starosta i starościna czekający „u wjazdu” na plac, przepiękna dekoracja sceny, z wykorzystaniem najprzedniejszych plonów natury. A wszystkie te cuda przygotowali Państwo Magdalena i Jarosław Piciowie wspomagani przez panią Klaudię Misiarz.

Tradycyjnie obchody dożynkowe rozpoczęły się przemarszem barwnego korowodu, w którym wzięły udział delegacje z terenu całej naszej gminy. Przy dźwiękach znanej dożynkowej pieśni uczestnicy uroczystości składali na ręce gospodarza dożynek – Pana Wójta Leona Bulaka bogato zdobione wieńce i kosze pełne plonów lata. Panu Wójtowi towarzyszyli pracownicy Urzędu Gminy: Pani Skarbnik Aleksandra Zajac i Pan Sekretarz Janusz Stańczyk, oraz Radny Pan Piotr Wiesław Jarosz. Na czele korowodu kroczyli Starostowie: Pani Aneta Mazur ze Żrebic i Pan Tomasz Budzyński z Deszkowic Drugich. Prowadzących uroczystość na scenie wspomagały: Marlena Mazur oraz Malwina Nawrocka.

Uroczysta msza św. dziękczynna w intencji rolników odprawiona przez ks. proboszcza Ireneusza Fedeca, z towarzyszeniem wszystkich księży z terenu gminy Sułów: ks. Daniela Kopera, ks. Marka Gudza, ks. Piotra Podbornego oraz ks. Jarosława Nowaka - wieńczyła pierwszą część dożynkowych obchodów. Muzyczną oprawę mszy św. przygotowały Panie: Anna i Aleksandra Jaworskie.

Następnie słowa oficjalnego powitania skierował do wszystkich zebranych Pan Wójt Leon Bulak. Odnosząc się do istoty dożynkowych obchodów, podkreślił wartość i trud rolniczej pracy oraz piękny obyczaj dziękczynienia za zebrane plony. Ze sceny popłynęły także podziękowania dla wszystkich, którzy przyczynili się do zorganizowania i uświetnienia uroczystości dożynkowych w Deszkowicach Drugich. Z wyrazami szacunku i wdzięczności za wszelką okazaną pomoc oraz pamiątkowym upominkiem zwrócili się do Wójta przedstawiciele gospodarzy: Pani Barbara Osman Prezes Stowarzyszenia „Więź Pokoleń”, Pan Radny Piotr Wiesław Jarosz, sołtys Deszkowic Drugich Pan Zbigniew Poździk oraz Pan Jan Poździk – sekretarz stowarzyszenia „Więź Pokoleń”.

Na dożynki gminne do Deszkowic Drugich przybyli licznie zaproszeni goście, i tak wśród obecnych znaleźli się m.in. Poseł na Sejm RP Pan Jarosław Sachajko, Dyrektor Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Zamościu Pan Sebastian Paul a także Pan Krzysztof Gałaszkiwicz Dyrektor Lubelskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Zamościu oraz Pan Janusz Nawój Dyrektor KRUS Zamość a jednocześnie Radny Powiatu Zamojskiego, Pani Joanna Jabłońska reprezentująca Senatora RP Pana Jerzego Chruścikowskiego. Odczytano listy, skierowane do Gospodarza dożynek i wszystkich mieszkańców przez Posła na Sejm RP Pana Sławomira Zawiślaka, Senatora RP Pana Jerzego Chruścikowskiego, Pana Wojewodę Przemysława Czarnka, i Pana Starostę Stanisława Grzeško. Głos zabrał także były radny powiatowy Pan Mieczysław Antoszek.

Tradycyjnym elementem dożynek jest także konkurs na „Najpiękniejszy wieniec”. Nie mogło go zabraknąć podczas tegorocznych obchodów. Zaprezentowane przez delegacje wieńce oraz kosze oceniała komisja konkursowa w składzie: Pani Lidia Bartoszczyk, Pani Monika Pańczyk oraz Pani Magdalena Pić. I nagrodę otrzymały Deszkowice Pierwsze, II nagroda przypadła w udziale delegacji ze Żrebiec, zaś III miejsce zajęła Sąsiadka. Oprócz tego każda z obecnych delegacji otrzymała gratyfikację finansową.

Gdy oficjalna część uroczystości dożynkowych dobiegła końca przyszedł czas na muzykę, taniec i śpiew. Jako pierwsza na scenie pojawiła się kilkuletnia Zuzanna Żuk ze znaną ludową piosenką o wdzięcznym tytule „Lipka”, następnie w licznym gronie i pięknych strojach zaprezentowały się publiczności członkinie i członkowie zespołu „Zaburzanki”. Gościenny występ zespołu „Czerwone Korale” z Zawady porwał widownię do wspólnego śpiewania znanych biesiadnych przebojów. Koncert Zespołu Ludowego z Honiatycz oraz Kapeli Ludowej z Grabowca wprowadził uczestników dożynek w wesoły wieczorny nastrój, bawiąc, zachęcając do tańca i wspólnej zabawy. Uwieńczeniem występów scenicznych był koncert zespołu „Pół na pół”. Młodych muzyków trzykrotnie wywoływano do bisów, a przy ich muzyce bawiono się długo w noc.

Organizatorzy dożynek zadbali o wiele różnorodnych atrakcji. Na najmłodszych czekały dmuchane zjeżdżalnie, dla starszych ogródek piwny, a dla wszystkich przygotowano pyszną dożynkową grochówkę. Na gości czekał wystawny poczęstunek, a od ilości przysmaków aż kręciło się w głowie. Domowej roboty przystawki, sałatki, ciasta i wędliny zdobiły tzw. „szwedzki stół”. Pyszny obiad i mnogość doskonałych nalewek skutecznie zachęcały gości do degustacji. Nad poczęstunkiem czuwały niezwykle gościnne członkinie stowarzyszenia „Więź Pokoleń” oraz mieszkanki Deszkowic Drugich, wspomagane przez bardzo uczynną i pracowitą młodzież, w każdej chwili gotową do pomocy.

Znalazło się także i coś dla „ducha” m.in. wystawa rękodzieła przygotowana przez uczestników oraz instruktorów Warsztatów Terapii Zajęciowej w Rożłopach, przyciągająca wzrok pięknymi obrazami oraz barwną ceramiką, można było także obejrzeć wystawę prac autorstwa Pani Marii Magdżiarz z Zaburza oraz podziwiać piękne przedmioty dekoracyjne – chusty, serwety, łapacze snów, fantazyjne donice, pudełeczka i puzderka oraz mnóstwo innych misternie wykonanych prac autorstwa utalentowanych mieszanek naszej gminy. Stoisko to reprezentowały Panie Henryka Żur, Sabina Wyłupek, Henryka Bazeli, Maria Ferenc oraz Beata Kacprzak. O piękne stoisko zadbała także przedstawicielka Lubelskiego Oddziału Doradztwa Rolniczego Pani Aleksandra Matwiej wraz z mężem, która przygotowała dla odwiedzających smaczny poczęstunek.

Organizacja uroczystości dożynkowych to przedsięwzięcie na wielką skalę, znaczną pomocą służyli w tym względzie sponsorzy, a wśród nich: Firma „Dabo” s.c. prowadzona przez Panów: Dariusza i Bogusława Dereniów, firma „Handel i usługi transportowe” należąca do Państwa Grażyny i Marka Loców z Wielączy, Państwo Maria i Mirosław Ryń z Resortu „Marina” w Nieliszu, członkowie Zarządu Zrzeszenia Producentów Tytoniu „Lubelski Tytoń” w Lublinie: Pan Prezes Andrzej Ściborski oraz wiceprezes Pan Andrzej Kuna, Prezes Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska „SCH” w Sułowie z/s w Deszkowicach Pierwszych Pan Wiesław Momot, a także Koło Gospodyń Wiejskich z Wielączy. Oczywiście bardzo wiele osób dobrej woli wsparło organizację tegorocznych dożynek anonimowo, za co należą się im serdeczne

podziękowania.

Słowa uznania i gratulacje należą się wszystkim współorganizatorom dożynek gminnych w Deszkowicach Drugich w tym: pracownikom Urzędu Gminy i pracownikom Gminnej Biblioteki Publicznej im. Feliksy Poździk w Sułowie, Pani Magdalenie Wiśniewskiej, której przypadła w udziale rola fotografa całej uroczystości oraz druhom strażakom z OSP w Sułowie. Solidarność i ciężka wytrwała praca wszystkich mieszkańców miejscowości zasługuje na ogromny podziw oraz serdeczne podziękowanie.

Panie działające w stowarzyszeniu „Więź Pokoleń” i nie tylko, pragną wyrazić szczególną wdzięczność Pani Prezes Barbarze Osman za jej talent do jednoczenia wszystkich wokół wspólnej sprawy, za siłę i wytrwałość w działaniu.

Marta Radzik